

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Vota, de quibus est aliqua major controversia an per Bullam commutari
queant? parag. 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

per Bullam commutabilia, nisi tamen vovens, voluerit in ultimo voto simul omnia colligere, illisque esse subiectum, nam tunc votum erit perfecta, & integra castitatis.

Votum Religionis diminutum.

9. **H**inc Secundo. Votum de assumendo toto vitæ tempore Hospitali, vel Monasterio, seu Religioni, nisi sic intelligas, rite in illa profiteri, votum de ingrediendo in Religionem, si intelligas solum ingressum, non vero perseverantiam seu Professionem in ea (hoc vide distinctius apud Doctores citatos à Diana a) hæc, inquam quia non sunt vota perfecta de Religione, non sunt reservata, sed per Bullam commutari, fas est.

7. Idem pronuntia, si votum Religionis sit verè conditionale, vel pœnale, propter rationes modo num. 4. dictas.

Votum Peregrinationis Hierosolymitana diminuta.

8. **H**inc Tertio, vota de invisenda Sanctissima Virgine Lauretana vel S. Jacobo in Compostella, vel votum Peregrinationis ad Limina Apostolorum, vel etiam Peregrinationis Hierosolymitanæ non ob visitanda Loca Sancta, sed ob alium, tamen si honestum, & pium finem, V. G. ad sua peccata ibi cum Confessario illic forte degente confitenda, vel ad suum parentem ibi ægotantem adjuvandum; Hæc, inquam, vota, cum non sint ad loca Hierosolymitana Sancta, non sunt reservata, unde sunt per Bullam commutabilia.

9. Idem dic, si votum ejusdem Hierosolymitanæ Peregrinationis sit vere Conditionale, vel Pœnale propter rationes adductas. n. 4.

Due Notationes facientes ad prædicta.

10. **U**o tandem diligenter notari, velim. Primo, qualitates quasdam annexas his reservatis votis posse per Bullam commutari. Vovisti V. G. Peregrinationem Hierosolymitanam pedestrem, vel mendicando in itinere, vel sine magno comitatu, potest Confessarius per Bullam electus has circumstantias tibi commutare, modo interim perster

ipia Peregrinationis substantia, quia hæc est reservata, nequaquam illæ.

11. Nota Secundo. Cur, quando dicimus votum conditionale commutari per Bullam posse, addimus illud (vere conditionale.) Ratio enim est, quia non raro, quamvis in modo loquendi addit in tuo voto illud (si) tamen non semper significat conditionem, sed tempus, atque æquivaleret particulæ, quando, voves V. G. si convalueris, si Pater tuus incolomis domum redierit, si tua soror honeste nupserit, voves, inquam, ire Hierosolymam, vel Religioni te addicere, vel castitatem perpetuam sartam tectam custodire, Aio, si sensus sit verè conditionatus in hunc modum. *Voveo, si hac prædicta mihi concesserit Deus, Religionem, Peregrinationem, Castitatem,* erunt ejusmodi vota commutabilia: at si sensus sit hic alius. *Voveo, quando ego convaluero, quando meus pater redierit, quando mea soror honeste nupserit &c.* hæc non erunt vota conditionata, sed absoluta pro præfixo tempore, quare nequaquam commutationis favore gaudebunt.

§. III.

Vota de quibus est aliqua major controversia, an per Bullam commutari queant?

Vota conjugum.

1. **P**rima Controversia est de voto perfecta castitatis emissio à Conjuge, an sit reservatum, ac proinde neutiquam commutabile per Bullam.

Respondeo. Certum est, si votum hoc fuit à conjuge emissum ante initum matrimonium, esse reservatum, etiam post matrimonium initum, siquidem ex matrimonio naturam non mutat; & ipse quidem peccavit matrimonium contrahendo, licet propter jus bona fide ab alio conjuge acquisitum, possit debitum reddere, ac petere quidem non potest; & quamvis juxta probabiliorē sententiam possit Episcopus, & forte Mendicantes per sua Privilegia dispensare hunc, ad petendum debitum, duntaxat dum Conjux vivit, tamen nec ad hoc, nec ad totum votum commutandum Bulla quidquam potest. quia id esset Bullæ potestatem extendere ad vota per Pontificem excepta.

2. At, si sit sermo de voto castitatis, quod forte

forte conjux emittat, dum est in matrimonio, quinque modis emitti ab ipso posset. Primo, ab altero absque licentia alterius Conjugis. Secundo, ab altero cum licentia alterius. Tertio, ab utroque sine mutua licentia. Quarto, ab utroque cum mutua licentia, non per modum contractus, quod quisque cesserit Juri suo petendi. Et in his quatuor potest Bulla, quia sive cum licentia, sive absque ea, cum alter, qui dedit licentiam, non se privaverit Jure suo, ut in his quatuor modis supponimus, remanet, votum non esse perfectum, & absolute Castitatis. Verum quinto modo, si votum Castitatis emittatur ab utroque sed mutua licentia, & per modum contractus, quo quisque Juri suo cedit, cum jam sit votum perfectum Castitatis, reservatum erit, & non commutabile.

a Sanch. l. 9. matr. d. 37. n. 13. Notat tamen Sanchez, a si dicti Conjuges remittant sibi, & acceptent mutuam cessionem Juris petendi, & reddendi debitum posse per Bullam tunc, ejusmodi votum commutari; siquidem quod remanet, votum integrum Castitatis non est. Sed adverte, sic remittendo, peccare graviter conjuges, quia, ut supponimus, contra votum operantur.

Votum strictioris Religionis, & quo ad tempus.

3. **S**ecunda controversia. An per Bullam commutari queat votum Religionis strictioris in laxiorem, ut item, quoad tempus praefixum a vovente, hoc est quoad dilationem ingressus?

Respondeo. utrumque posse per se, quia, ut supra vidimus, circumstantiae extrinsecæ non sunt reservatae.

4. Dixi (per se) nam si in laxiore non viget observantia Regularis, & dilatio temporis sit tanta, ut vovens periculo exponatur votum non implendi, tunc in neutro casu poterit aliquid Bulla, ut nec Episcopus, quia esset commutare substantiam voti, & ita tenent Sanchez. b & Castropalaus. c

Votum Religionis Militaris.

b Sanch. l. 9. matr. d. 37. n. 13.
c. l. 4.
sum. c. 40.
n. 76.
c. Castro.
to. 3. r. 11.
d. 4. p. 11.

5. **T**ertia Controversia. An votum Religionis Ordinum Militarium possit commutari per Bullam? Respondeo, votum Religionis Militaris S. Joannis Hierosolymitani (cujus Religiosi Melitenses vulgo appellantur) de Sacramento.

latur) non posse, quia hæc est in omnium sententia vera Religio. Aliarum vero, puta S. Jacobi, Alcantaræ, Calatravæ, &c. posse probabiliter; quia in multorum sententia probabili, hæc non sunt, saltem hodie, veræ Religionis, quam vis in aliorum probabili, & fortasse probabiliore sententia, etiam hodie, sint. Lege Sperellum, d aliosque ab eodem citatos.

Excipe Regulares ex his Ordinibus. Nec mirum quia hi sunt veri Religiosi, &c. ut Andreas Mendo e recte notat cum aliis.

Votum sub disjunctione.

6. **Q**uarta Controversia est hujusmodi. Quamvis convenient Primo Doctores, si tu voveas sub disjunctione duo vota reservata, V. G. voveas, vel castitatem, vel Religionem, convenient, inquam, tunc neutrum posse per Bullam commutari, quia utrumque est reservatum, & quamvis, secundo, convenient, si voveas sub disjunctione duo vota, quorum alterum sit reservatum, alterum non, ut si voveas, vel jejunare per aliquot annos, vel castitatem, convenient, inquam, utrumque posse commutari per Bullam, quia tunc propter illam libertatem, quam habes eligendi jejunium, non est castitas perfecte, & absolute promissa; Controversia tamen est inter illos, An, facta à te electione reservati, quando scilicet, tu, omittis jejunium, eligisti partem illam voti, quæ erat castitatis (sine novo voto ipsius, ut semper supponimus.) An, inquam, possit per Bullam prædictæ castitatis votum commutari?

7. Respondeo. Esse reservatum, atq; à Deo commutari per Bullam non posse, docet Sanchez. f Ratio est, quia, inquit, facta electione illius, jam Deus, qui electionem vidit, illam acceptavit, ergo jam remanet esse à Deo acceptatum votum integræ castitatis.

Non esse reservatum, sustinet, si attente legas, Suarez g & Castropalaus. h Ratio est, inquit, quia illa electio non est votum, sed mera voluntas, & propositum illam partem de voto conservandi, ergo votum remanet, ut erat prius, puta cum imperfectione, quam habebat, ergo non perfecte tale. Hæc sententia est mihi probabilior.

Ex qua fit, ut si pars altera non reservata fuerit reddita impossibilis, evadat V. G. prædictus voveas impotens ad jejunandum, non

D d

propte-

d Sp. vell.

p. par. dec.

2.

o Mendo in

app. ad

Bull. Dil.

c. 31. n. 118

f Sanch. l.

8. matr. d.

9. n. 14.

g in sum. l. 4

c. 40. nu.

h Ratio est, in-

43.

g Suarez l. 6

de voto c.

2. 4. n. 3.

h Castro

to. 3. d. 2.

p. xi. n. 6.

propterea voti illa pars altera, quæ est. Casti-
tatis evadit reservata ? quia illa impotentia
non mutat votum, seu voti imperfectionem,
sub qua erat antea: Et ita tenet Suarez, Sanch-
a aliique apud Dian. b

a Suar. l.c.
Sanch. l.c.
b Dian. p.
p. tr. de
Bull. Re-
sol. 74.

Votum reservatum sed dispensatum.

e Sanc. l. 8.
matr. disp.
9. n. 20.

d Bard. p.
2. tr. 7. ca.
2. nu. 79.

e Rodrig.
in add. ad
Bull. §. 9.
n. 118.

f Sanc. l. 8.
matr. d. 9.
num. 21.

8. Quinta controversia. Vovi castitatem
absolute, sed quia obrinui rite dispen-
sationem à Pontifice, is mihi imposuit, ut, lo-
co voti, jejunarem semel in Hebdomada, vel
quid simile, quero, an hoc jejunium possit
per Bullam mihi commutari ?

Respondeo. Non posse, quia est reserva-
tum, putant multi Canonistæ apud Sanc. e
ex ea ratione, quod subrogatus sortitur natu-
ram ejus, cui subrogatur. Posse, quia non est
reservatum putat Sanch. Suar. Less. Full. alii-
que apud Bardi, d quia materia reservata jam
fuit à Pontifice in materiam non reservatam
translata. Ad rationem Canonistarum dic,
subrogatum naturam ejus, cui subrogatur,
sortiri in intrinsicis, & in honestate operis,
atque, ut res sit proportionata, & æqualis, vel
quasi, non vero in extrinsecis, ex quibus est
reservatio, quæ valde per accidens conjungit-
ur cum illa materia. Hæc posterior sententia
est probabilior.

9. Quid si in hoc casu ego per multum
tempus omisi jejunium, (sane cum peccato)
reviviscit ne in me votum castitatis ? Nam si
non reviviscit, proderit Bulla, ut per illam di-
ctum jejunium in aliud opus mihi commu-
tari queat.

10. Respondeo. Redire sentit Rodriguez, e
siquidem votum, ait fuit commutatum sub
conditione præstandi jejunia, conditione er-
go hac nequaquam posita, votum castitatis
commutatum non intelligitur.

Non redire, docent f Sanch, alii que (cum
quibus sentio) quia falsum est, votum fuisse à
Pontifice commutatum sub ea conditione;
hujus enim conditionis nulla fit mentio in
Dispensationis, seu Commutationis Rescrip-
to; quare votum illud fuit extinctum, ejus-
que obligatio translata fuit in aliam materi-
am non reservatam.

11. Urges, si fuit extinctum, cur vovens po-
test, relicta Dispensatione, vel Commutatione,
reverti ad prius votum ?

Respondeo. Hanc difficultatem dissolvi

vi lib. 8. in Decal g ex dixi, reversionem hanc g Lib. 3. in
solum concedit ex benignitate Dei: Locum decal. 6. 13
relege. §. 7. n. 6.

*Commutatio voti reservati in aliud reserva-
tum; vel in opus præstantius.*

12. Sexta Controversia. Vovi Peregrinatio-
Hierosolymitanam V. G. Potest ne Con-
fessarius à me per Bullam electus ejusmodi
votum reservatum, vel in opus aliquod me-
lius, & præstantius V. G. in votum castitatis,
vel in subsidium belli contra infideles, mit-
tendo centum V. G. homines propriis expen-
sis, & viginti millia aureorum, atque loco læ-
boris proprii tolerandi ex peregrinationis
molestia, jejunare quotidie per annum, quæ
duo, nimirum castitas, vel ejusmodi subdi-
um ita vestitum, sunt opera sine dubio præ-
stantiora, quam ipsa ærea Peregrinatio?

Respondeo. Posse, putat Aragonius, h h Arago-
quia non debet impediri melius bonum, 2. 2. q. 10.
quod magis libenter acceptari à Deo præsu-
mendum est. Non posse, docent Sanchez, i i Sanchez
& Suar. k quia nulla potestas data est circa decal. 14.
vota reservata à Pontifice per Bullam, neque ca. 12. n.
in aliam materiam reservatam, neque in ali-
am non reservatam, quamvis utiliores, & de votis
præstantiorem; totam enim potestatem, seu 21. nu. 11.
jurisdictionem commutandi prædicta tria vo-
a sibi reservavit Pontifex. Neque sic impeditur
per se majus bonum, sed solum non datur ju-
risdictio ad ea vota commutanda.

Ego in lib. 3. Decalogi substitui (id enim Lib. 3. in
hac occasione scire operæ pretium erit) pro-
pria autoritate non posse quempiam com-
mutare suum votum reservatum in opus me-
lius. Sed post ea scripta incidi in quæstiones
Morales Vincentii Tancredi, p. p. Tr. 3. de
voto Disp. 6. Quæst. 2. fol. 492. qui univer-
saliter docet, esse probabile, votum reserva-
tum posse propria autoritate commutari in
melius, etiam non reservatum, quia melius
semper acceptatur à Deo.

Neque valet, ait, paritas; non potest per
Bullam, vel per Privilegium Mendicantium,
ergo nec poterit autoritate propria. Non va-
let, inquit, quia potestas commutandi per
Bullam, & per Privilegia fundatur in jurisdi-
ctione concessa à Pontifice, quæ circa refer-
vata nondum est concessa; at potestas com-
mutandi in melius, auctoritate propria, fundatur

darur in acceptatione Dei, qui semper præsumitur melioris operis esse contentus. Hanc Tancredi sententiam probabilem esse, infirmari, non possum.

Vota subditorum.

13. **S**eptima Controversia. Scimus vota personarum sub alterius potestate existentium posse irritari ab eo in quo potestas ejusmodi residet. V. G. vota Filii à Patre, uxoris à marito, servi à Domino, &c. modo, & cum illis limitationibus, quas diximus alibi, cum de a voti Relaxatione tractavimus. Jam quærimus, si filius V. G. impubes vovit castitatem absolutam, potest ne ejus commutationem obtinere à suo Confessario per Bullam?

Ratio dubitandi est, quia hoc votum, quamvis reservatum, potest irritari à Patre, ut ibidem dictum est, ergo videtur deficere à perfectione voti reservati, & consequenter videtur commutabile, tum per Bullam, tum ab Episcopo.

Respondeo. Ita putat propter dictam rationem Guttieres. Sed profecto perperam; nam nec per Bullam, nec ab Episcopo commutari potest. Siquidem vota illa ideo irritantur à Patre, &c. quia Pater habet dominativam potestatem in filium; quam potestatem dominativam non aufert, nec limitat Pontifex, quando sibi vota illa excepta reservat. At à Confessario, vel aliis Prælati, idem Pontifex aufert, vel limitat jurisdictionem, per quam debeant illa vota commutari, vel dispensari, qua quidem limitatione supposita, nihil prædicti poterunt omnino. Ita Suar.

c Suar. l. 6 e aliique.

de voto c.

26. n. 4.

Castrop.

10. 3. r. 5.

dis. 2. p. 11.

12. n. 11.

Vota reservata, quorum dispensatio est necessaria.

14. **O**ctava Controversia. In aliquibus Casibus urgentis necessitatis potest Episcopus dispensare in his reservatis votis, quando scilicet imminet grave aliquod damnum nisi dispenset; & ad Pontificem aditus non est; ut, si quis ligatus voto Religionis, tamen, nisi puellam, quam defloravit, sine mora ducat uxorem, timeantur gravia scandala, & sita; nam tunc poterit Episcopus dispensare. Jam, quæro, an tunc possit hoc votum,

commutari per Bullam? Ratio autem id affirmandi est, quia per Bullam commutari possunt omnia vota, quæ dispensare potest Episcopus; cum igitur possit hoc Episcopus dispensare, poterit, & Confessarius per Bullam electus, commutare.

Respondeo. Ita propter dictam rationem putant aliqui apud Dianam. Sed negandum omnino est cum Sanchez, & aliisque. Ratio est, quia non est verum Confessario electo per Bullam concedi, posse commutare vota omnia, quæ potest Episcopus. Episcopus enim habet potestatem ordinariam, at Confessarius solum Delegatam; unde non est mirum, si Confessarius non possit, quia illi nullo modo in sua Delegatione per Bullam conceduntur nota reservata, conceduntur autem Episcopo in illa necessitate, propter quamdam Pontificis tacitam licentiam.

d Dian. p.

6. r. 6. r.

sol. 50.

e Sanchez. l.

8. matr. d.

15. n. 10.

Pontius. l.

9. matr. c.

10. n. 11.

CLAUSULA DECIMATERTIA.

Item, prædicto Commissario datur facultas, ut suspendere possit, dicto anno durante, omnes similes, aut dissimiles Indulgentias, & facultates ab eisdem, & à Sede Apostolica, vel ejus auctoritate concessas quibusvis Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, piis locis, Universitatibus, Confraternitatibus, & singularibus Personis, in Regnis, Insulis, Terris, Locis, & Dominiis præfatis, &c.

Et paulo post.

Ita, ut interim neque publicari, neque predicari possint, neque publicate cuiusvis hominum communiter, vel divisim suffragentur. Exceptis tamen concessis Ordinum Mendicantium Superioribus, quo ad eorum fratres.

Item, dicto Commissario conceditur etiam facultas, ut ipse, per se, vel per alium, vel alios, (quantum, & quoties sibi videbitur) Indulgentias, & alias Grantias per eum suspensas in favorem illorum, quæ præsentium Gratiarum in hanc causam pro Religionis defensione concessarum, participes effecti fuerint, revalidare, absque alio premio, possit.